KM NEWS LETTER

ปีที่ 5 ฉบับที่ 5 เดือนมีนาคม 2557 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

พบกับจดหมายข่าว KM ฉบับที่ 5 ประจำเดือนมีนาคม 2557 ของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจดหมายข่าวฉบับนี้มีสาระดีๆ จากการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึง 2 เรื่อง ได้แก่ 1) เรื่อง**"เทคนิคการเป็นวิทยากรมืออาชีพ"** ซึ่งจัดโดยการดำเนินการของคณะกรรมการการจัดการความรู้คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และ 2) เรื่อง **"การวัดประเมินผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และการจัดทำรายงานประกันคุณภาพด้านการเรียนการสอน"** จัดโดยคณะกรรมการพัฒนาบุคลากร คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จัดขึ้นในวันที่ 19 มีนาคม 2557 เวลา 9.30-16.30 ณ ห้องประชุมคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (2-402) น. ซึ่งประเด็นหลักที่มีการแลกเปลี่ยนมีดังนี้ คือ

1. เรื่อง"เทคนิคการเป็นวิทยากรมืออาชีพ"

1) การสร้างความน่าสนใจในการบรรยายและนำเสนอ
2) เทคนิคการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

2. เรื่อง "การวัดประเมินผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และการจัดทำรายงานประกันคุณภาพด้านการเรียนการสอน"

1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน TQF
2) การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้
3) จัดทำรายงานประกันคุณภาพด้านการเรียนการสอน

การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง“เทคนิคการเป็นวิทยากรมืออาชีพ”

การดำเนินโครงการบริการวิชาการของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมาส่วนใหญ่ซึ่งมักได้รับการร้องขอจากชุมชนคือกิจกรรมด้านการจัดอบรมให้ความรู้ ในหัวข้อเรื่อง

- การประเมินความเสี่ยงในสถานประกอบการ
- การปฐมพยาบาลและการช่วยพื้นคืนชีพ
- การสุขาภิบาลอาหาร
- การป้องกันสัตว์นำโรคและแมลง เป็นต้น

ซึ่งในการดำเนินการนั้นอาจารย์ผู้บรรยายนอกจากจะมีความรู้ทางวิชาการประสบการณ์การทำงานอย่างเชี่ยวชาญแล้ว ยังต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สู่กลุ่มเป้าหมายมีพื้นฐานความรู้เดิมที่แตกต่างกัน เพื่อให้การจัดการอบรมนั้นๆ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จึงจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องเทคนิคการเป็นวิทยากรมืออาชีพ เพื่ออาจารย์ของคณะวิชาและผู้สนใจที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินโครงการบริการวิชาการด้านการเป็นวิทยากรต่อไป

ประเด็นที่ 1 : การสร้างความน่าสนใจในการบรรยายและนำเสนอ

- ควรรู้จักกลุ่มผู้ฟังว่ามีพื้นฐานเป็นอย่างไร ต้องทำความรู้จักกับองค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ ไปล่วงหน้า ถึงแม้ว่าหัวข้อบรรยายเดียวกัน แต่หากกลุ่มผู้ฟังต่างกันก็ควรเลือกศิลปะในการบรรยายที่ต่างกันด้วย
- มองหน้า สบตา ส่งความรู้สึกสนใจไปให้ทั่วทั้งห้อง ไม่ควรยืนที่เดียวบนเวที ควรใช้พื้นที่บนเวทีให้เป็นประโยชน์
- ควรสังเกตบรรยากาศในห้องบรรยายอยู่เสมอ และปรับกิจกรรมให้เข้ากับบรรยากาศนั้นๆ
- มีการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการมองเห็น โดยการให้ดูคลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงให้ใกล้ตัวผู้ฟัง
- ควรมีความรู้รอบในศาสตร์ต่างๆ ที่เราสนใจ นอกเหนือจากหัวข้อที่เราถนัด เพื่อเสริมเสน่ห์ความน่าสนใจให้กับการบรรยาย
- สร้างความมั่นใจให้กับตนเอง บอกตนเองว่าในห้องบรรยายนี้เรามีความรู้ในด้านนี้มากที่สุด
- เตรียมเนื้อหาให้น่าสนใจ อ้างอิงที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- พยายามไม่ใช้โทนเสียงราบเรียบ แต่ใช้น้ำเสียงเน้นเนื้อหา
- อ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติผู้ฟัง ไม่โอ้อวด ไม่ดูถูกผู้ฟัง
- ฝึกฝนตนเองให้ออกเสียงให้ชัดเจนทั้งภาษาไทยและอังกฤษ
- มีบุคลิกภาพที่ดี

การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง“เทคนิคการเป็นวิทยากรมืออาชีพ”

ประเด็นที่ 2 : เทคนิคการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

➢ ไฟดับ / อุปกรณ์บกพร่อง

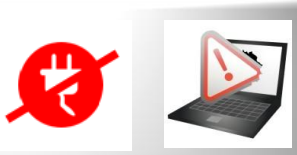

- ต้องจดจำและเข้าใจเนื้อหาอย่างแท้จริง อย่ายึดติดกับสไลด์
- สุขภาพเสียงต้องพร้อม หากต้องพูดโดยไม่มีไมโครโฟน (เหมาะกับกลุ่มบรรยายที่ไม่ใหญ่เกินไปและพื้นที่ห้องเล็กๆ)

➢ คำถามที่ต้องตอบ

หากคำถามมาในรูปแบบที่ไม่สามารถให้ตอบได้อย่างชัดเจนจะมีวิธีรับมืออย่างไร

- ออกตัวกับผู้ฟังถึงข้อมูลที่มีอย่างจำกัด เช่น กรณีที่ถามนั้นยังไม่เคยเกิดขึ้น หรือประเด็นนี้เป็นช่องว่างของกฎหมาย
- เชิญชวนให้ผู้ฟังร่วมแลกเปลี่ยนทัศนคติกัน โดยบอกมุมมองของตนเองก่อน จากนั้นเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนกัน

ผศ. เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัลกุล

“เริ่มต้นโดยทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเราและเค้าเป็นพวกเดียวกัน”

อ. พรพิมล เชวงศักดิ์โสภาคย์

“นี่คือโชว์ของพี่ เค้าเสียเงินมาฟัง พี่ก็ต้องทำอย่างเต็มที่มากๆ”

อ.อรรถสิทธิ์ สุนาโท

“ใช้รูปแบบของพระพุทธเจ้าในการนำเสนอ คือ สำหรับกลุ่มเล็กใช้การสนทนา แบบถ่อมตน ยกย่องผู้ฟัง สำหรับกลุ่มใหญ่ใช้บรรยาย โดยการยกอุทาหรณ์ หรือรายการทีวีที่น่าสนใจ”

อ. จันทนา ยิ้มน้อย

“การเป็นวิทยากรกลุ่มย่อย ต้องเป็นกันเอง มีสติในการจับประเด็นเพื่อสรุปให้กลุ่มฟัง และกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็น”

ผศ. นิก สุนทรธัย

“ควรสังเกตบรรยากาศในห้องบรรยายอยู่เสมอ และปรับกิจกรรมให้เข้ากับบรรยากาศนั้นๆ เช่น เมื่อผู้ฟังเริ่มเบื่อก็ยกตัวอย่างที่สนุกๆ หรือเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม”

การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง "การวัดประเมินผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และการจัดทำรายงานประกันคุณภาพด้านการเรียนการสอน"

ประเด็นที่ 1 : การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน TQF

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน TQF จะมีกรอบทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์และรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะพิสัย

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจะต้องมีการกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะวัด รวมถึงวิธีการในการวัดจะต้องสอดคล้องกับกรอบมาตรฐาน TQF ที่ระบุไว้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเจตคติที่ดี เป็นต้น

วิธีการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1) Seminar /Conference
2) Paper work assignment
3) Project based learning
4) Role play and Simulation
5) Co-Operative Learning
6) Self directed learning
7) Research based learning
8) Mentoring program
9) Problem based Learning
10) Group Activity

อ.ภัทรพร ยุบลพันธ์

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการ**ตั้งคำถามเชิงสถิติด้านอัตราผู้ป่วย** เพื่อให้นักศึกษาสะท้อนความคิดออกมาว่ามีมุมมองอย่างไร และคิดวิเคราะห์ออกมาได้อย่างไร

อ.กมลทิพย์ รัตนสุวรรณาชัย

ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาจริยธรรมในการจัดการโรงพยาบาล โดยมอบหมายงานให้นักศึกษาไปหาข่าว (Paper work assignment) ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมแล้วนำมาวิเคราะห์ว่าถูกหลักคุณธรรมและจริยธรรมของมหาวิทยาลัยหรือไม่ ข้อไหน โดยให้นักศึกษาเขียนเชิงบูรณาการความรู้ไปยังวิชาอื่นที่เคยเรียนมาด้วยทั้งนี้เพื่อหวังส่งเสริม**คุณธรรมจริยธรรม**

ผศ. เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัลกุล

การสอนในวิชาวิชาปฐมพยาบาลนั้น เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ด้าน**คุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะด้านวิชาชีพ** ด้วยการให้นักศึกษาทำโครงการ (Project based learning) ตามที่นักศึกษาสนใจ เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับยาสามัญประจำบ้านแก่นักเรียน โครงการสารพิษใกล้ตัว เป็นต้น

อ. พรพิมล เชวงศักดิ์โสภาคย์

กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม**ทักษะด้านทักษะทางปัญญา** ในวิชาอาชีวอนามัยทำโดยมีกรณีศึกษา (Case study) ให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในโรงพยาบาลว่ามีหน่วยงานใดบ้างที่มีลักษณะการทำงานที่เสี่ยงต่ออันตรายแล้วให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายว่า จะมีวิธีการป้องกันได้อย่างไร โดยการนำความรู้จากการเรียนมาประยุกต์ใช้

ผศ.ตวงพร กตัญญุตานนท์

วิชาการวิจัยในโรงพยาบาล โดยกำหนดกิจกรรมให้นักศึกษาทำวิจัยเป็นกลุ่ม (Research based learning) เพื่อส่งเสริมด้าน**ทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ** ซึ่งนักศึกษาทุกคนจะต้องมีการแบ่งความรับผิดชอบกันภายในกลุ่มและจะมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำและให้คะแนนความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

ประเด็นที่ 2 : การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

VERIFICATION

การทวนสอบ หมายถึง การดำเนินการหาหลักฐานเพื่อยืนยันพิสูจน์ว่าสิ่งที่กำหนดไว้ในวิธีการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ในมคอ.3 และ มคอ.4 ซึ่งการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นหรือไม่ ดังนั้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรและรายวิชาจึงมีดังต่อไปนี้

1. แบบ มคอ.1 มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับ ..... สาขา/สาขาวิชา.....
2. แบบ มคอ. 2 รายละเอียดของหลักสตู ร
3. แบบ มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
4. แบบ มคอ. 4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
5. แบบ มคอ. 5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา
6. แบบ มคอ. 6 รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม
7. แบบ มคอ. 7 รายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร

การทวนสอบเป็นขั้นตอนการทำงานขั้นตอนหนึ่งที่มีอยู่ใน แบบ มคอ. 5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับแบบ สพว.02 ที่ใช้รายงานผลการเรียน (เกรด) ในส่วนการทวนสอบผู้สอนเป็นผู้รายงานว่าผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน มคอ.3 แต่ละด้าน นั้นหลังจากดำเนินการแล้วมีประสิทธิผลหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรค และการแก้ไขอย่างไร ซึ่งส่วนใหญ่การวัดผลด้านความรู้เป็นด้านที่คณาจารย์ถนัดและทำได้ดีอยู่แล้ว

สำหรับการวัดคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์และรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะพิสัย ยังมีการแลกเปลี่ยนน้อย และควรนำไปจัดเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ในโอกาสต่อไป

ประเด็นที่ 3 : การจัดทำรายงานประกันคุณภาพด้านการเรียนการสอน

มีการอธิบายถึงการเขียนผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ด้านการเรียนการสอน ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร เกี่ยวข้องกับ มคอ.2 มคอ.3 มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนการสอนไว้ข้างต้น 11 วิธี

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต เกี่ยวข้องกับการประเมินบัณฑิตจากผู้ใช้บัณฑิตตามรอบการประเมินทุก 5 ปี ในทางปฏิบัติคณะมีการติดตามบัณฑิตเป็นประจำทุกปีโดยอาจารย์ที่ปรึกษา แบบสอบถามที่ใช้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ทั้ง 6 ด้าน